

Sygn. akt III UK 47/16

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania J. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 października 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 8 października 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) wyrokiem z dnia 8 października 2015 r. oddalił apelację wniesioną przez ubezpieczonego J. J. od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Z. z dnia 10 października 2014 r., oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. , którą organ rentowy odmówił przyznania ubezpieczonemu nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego ze względu na nieudowodnienie 20-letniego okresu pracy w jednostkach, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, wykonywanej w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć.

Ubezpieczony J. J. wniósł do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 8 października 2015 r., zaskarżając ten

wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest: art. 19 i art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej; art. 2 pkt 1 i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych; art. 6 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania; art. 12 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską, podpisanego w Warszawie dnia 28 lipca 1993 r.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na występowanie w sprawie zagadnienia prawnego, które zawarł w pytaniu: „czy przed dniem wprowadzenia nauki religii do programu szkolnego i tym samym pełnoprawnego nauczania jej w szkole, nauczanie religii w domach katechetycznych lub palcówkach opiekuńczo-wychowawczych przez księży spełnia przesłankę o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, czy też wyłączną istotą normy prawa zawartej w w/w przepisie jest wykonywanie pracy nauczycielskiej w przedmiocie religii wyłącznie w jednostkach, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy?”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym)

środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wypada też przypomnieć, że w przypadku powoływania się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, w uzasadnieniu wniosku winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zgodnie ze stanowiskiem jednolicie wyrażanym w judykaturze, skarżący ma w tym zakresie obowiązek wywiedzenia i uzasadnienia występującego w sprawie problemu prawnego w sposób zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. pośród wielu postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane). Oznacza to w praktyce, iż zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNP 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, nie sprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd

Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Zdaniem Sądu Najwyższego przedstawione przez skarżącego zagadnienie prawne nie spełnia wskazanych wyżej kryteriów przede wszystkim dlatego, że Sąd Najwyższy zajął już stanowisko co do podniesionej w tym zagadnieniu kwestii w wyroku z dnia 29 września 2016 r., III UK 232/15 (dotychczas niepublikowanym), a Sąd Najwyższy obecnym składzie w pełni podziela pogląd przyjęty w tym orzeczeniu i towarzyszącą mu argumentację. W uzasadnieniu ocenianego wniosku nie znajduje, z kolei, argumentów, które pogląd ów mogłyby skutecznie podważyć.

Za powołanym wyrokiem Sąd Najwyższy przypomina zatem, iż uchwalenie ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych spowodowało wyodrębnienie z grupy podmiotów, których na skutek reformy pozbawiono uprawnienia do przejścia na wcześniejszą emeryturę z art. 88 Karty Nauczyciela, podgrupy nauczycieli wyposażonej w nauczycielskie świadczenia kompensacyjne. Spośród nauczycieli i innych osób, na które rozciągnięto uprawnienia emerytalne z art. 88 Karty Nauczyciela, wymienionych w art. 1 ust. 1 Karty Nauczyciela, uprawnienia do świadczenia kompensacyjnego przyznano tylko nauczycielom, wychowawcom i innym pracownikom pedagogicznym zatrudnionym w jednostkach organizacyjnych wyszczególnionych w art. 2 pkt 1 ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (dalej ustawa o n.ś.k.). Pozostali nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni, w tym także nauczyciele zatrudnieni w publicznych kolegiach pracowników służb społecznych, a także nauczyciele mianowani lub dyplomowani zatrudnieni na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje pedagogiczne, w: urzędach organów administracji rządowej, kuratoriach oświaty, specjalistycznych jednostkach nadzoru, a także pracownicy zatrudnieni w Ochotniczych Hufcach Pracy na stanowiskach wychowawców, pedagogów oraz na stanowiskach kierowniczych, posiadających kwalifikacje, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1 Karty Nauczyciela, wykonujących pracę dydaktyczną i wychowawczą co najmniej w połowie obowiązującego ich czasu pracy, nie zostali natomiast objęci zakresem ustawy kompensacyjnej.

Z powyższego wynika, że osoby, którym przysługiwały uprawnienia do wcześniejszej emerytury, określonej w art. 88 Karty Nauczyciela, już po wejściu w życie w 1999 r. ustawy o emeryturach i rentach z FUS wiedziały, że - z wyjątkami wskazanymi wyżej, dotyczącymi urodzonych przed 1 stycznia 1949 r. oraz po 31 grudnia 1948 r., a przed 1 stycznia 1969 r. - nie będą mogły przejść na wcześniejszą emeryturę. Nie mogły również zasadnie oczekiwać, że tego typu zatrudnienie zagwarantuje im emeryturę pomostową lub tym bardziej nauczycielskie świadczenie kompensacyjne.

Wypada podkreślić, że to art. 2 pkt 1 ustawy o n.ś.k., definiując pojęcie nauczyciela, określa jednocześnie krąg podmiotów uprawnionych do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a tym samym zakres podmiotowy samej ustawy. Jej unormowania mają zatem zastosowanie do nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych, jeśli pozostają w zatrudnieniu w wymienionych w komentowanym przepisie placówkach. *A contrario* brak zatrudnienia w tychże podmiotach bezpośrednio przed nabyciem prawa do świadczenia przy posiadaniu kwalifikacji nauczycielskich, uniemożliwia określenie takiej osoby jako nauczyciela w rozumieniu ustawy, a w konsekwencji – uzyskanie nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Do tak zakreślonego kręgu podmiotów objętych regulacją ustawy o n.ś.k. adresowany jest art. 4 tego aktu, precyzujący przesłanki nabycia prawa do przedmiotowego świadczenia.

Zgodnie z treścią tego przepisu, świadczenie przysługuje nauczycielom, którzy spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek, o którym mowa w ust. 3 (55 lat - w latach 2009-2014);
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 1440, ze zm.), wynoszący 30 lat, w tym 20 lat wykonywania pracy w jednostkach, o których mowa w art. 2 pkt 1, w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć;
- 3) rozwiązyali stosunek pracy (także w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy w okolicznościach określonych w art. 20 ust. 1, 5c i 7 Karty Nauczyciela).

Natomiast art. 2 pkt 1 ustawy kompensacyjnej stanowi, że użyte w ustawie określenia oznaczają: 1) nauczyciel - nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w:

- a) publicznych i niepublicznych przedszkolach,
- b) szkołach publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych,
- c) publicznych i niepublicznych placówkach kształcenia ustawicznego i placówkach, o których mowa w art. 2 pkt 5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 2156 ze zm.; dalej: ustawa o systemie oświaty).

Analiza treści art. 2 pkt 1 oraz art. 4 ust. 1 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy o n.ś.k. skłania do postawienia tezy, że prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego przysługuje tylko tym nauczycielom, wychowawcom i innym pracownikom pedagogicznym, którzy w dacie rozwiązania ostatniego stosunku pracy nauczycielskiej mieli status pracownika wymienionych placówek oświatowych i jednocześnie – przy spełnieniu pozostałych kryteriów wieku oraz ogólnego stażu składkowego i nieskładkowego – legitymują się co najmniej 20 letnim okresem pracy w tychże jednostkach w wymiarze co najmniej połowy obowiązkowego wymiaru zajęć. Przepis art. 4 ust. 1 ustawy o n.ś.k. koresponduje zatem z art. 88 ust. 1 w związku z art. 91b ust. 1 Karty Nauczyciela o tyle, że również pozwala zaliczyć do wymaganego stażu uprawniającego do spornego świadczenia okresy pracy nauczycielskiej wykonywanej w wymiarze co najmniej połowy obowiązującego wymiaru zajęć, a nadto - z uwagi na posłużenie się przez ustawodawcę pojęciem „wykonywania pracy” zamiast „zatrudnienia” - postuluje się uwzględnianie w wymaganym stażu owej pracy tylko okresów realnego jej wykonywania, co w konsekwencji wyklucza z tegoż stażu, między innymi, okresów: 1/ niezdolności do pracy, za które wypłacono wynagrodzenie chorobowe, zasiłek chorobowy lub świadczenie rehabilitacyjne; 2/ urlopu wychowawczego; 3/ urlopu dla poratowania zdrowia; 4/ pozostawania w stanie nieczynnym; 5/ przebywania na urlopie udzielonym w związku z dalszym kształceniem się; 6/ urlopu bezpłatnego; 7/ czasu niewykonywania pracy, za którą nauczycielowi wypłacono na podstawie art. 41 Karty Nauczyciela (skreślonego z dniem 25 lipca 1992 r.) wynagrodzenie za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy, np. z powodu choroby lub opieki nad

dzieckiem. Różnica w sposobie uregulowania przesłanek nabycia prawa do emerytury z art. 88 Karty Nauczyciela i nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego sprowadza się do zawężenia placówek oświatowych, w których powinna być wykonywana praca nauczycielska. W świetle art. 4 ust. 1 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy o n.ś.k., do ubiegania się o sporne świadczenie nie uprawniają okresy pracy nauczycielskiej wykonywanej w innych jednostkach organizacyjnych niż wymienione w drugim z powołanych przepisów. Ograniczenie to obejmuje zatem miejsce wykonywania pracy nauczycielskiej, a nie jej przedmiot. Jeśli więc ubiegająca się o świadczenie osoba nie pracuje w określonej kategorii jednostek, to nie uzyskuje prawa do tego świadczenia, nawet gdy zatrudniona jest w charakterze nauczyciela, wychowawcy czy innego pracownika pedagogicznego. Dla odkodowania zawartej w art. 4 ust. 1 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy o n.ś.k. normy prawnej niewystarczające jest odwołanie się do treści uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2001 r., III ZP 32/00 (OSNAPIUS 2002 nr 7, poz. 165), w której stwierdzono, że okres nauczania religii w katechizacji parafialnej w ramach stosunku pracy, przed dniem 25 października 1990 r., jest okresem pracy nauczycielskiej w rozumieniu art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela, gdyż nie ma prawnych i aksjologicznych podstaw do różnego traktowania katechizacji (nauki religii) w zależności od tego, kto był jej nauczycielem oraz od miejsca, gdzie się odbywała (w szkole czy w parafii). Tymczasem w kontekście komentowanych unormowań ustawy o n.ś.k., miejsce wykonywania pracy nauczycielskiej ma istotne znaczenie. Stanowi bowiem element konstrukcyjny - będącego wyznacznikiem zakresu podmiotowego regulacji zawartej w tym akcie prawnym - pojęcia nauczyciela i zarazem kryterium kwalifikacyjne pracy nauczycielskiej, której co najmniej 20 letni okres wykonywania jest przesłanką nabycia prawa do przedmiotowego świadczenia. Nie kwestionując zasadności uznania nauczania religii w ramach katechizacji parafialnej za pracę nauczycielską i to nawet, gdy nie wypłacano za tę pracę wynagrodzenia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2001 r., II UKN 110/00, LEX nr 558308 i z dnia 5 lutego 2015 r., III UK 100/14, LEX nr 1678086), wypada zauważyć, że istota niniejszego problemu nie dotyczy statusu wnioskodawcy jako osoby wykonującej w spornym okresie pracę nauczycielską w rozumieniu art. 88 karty Nauczyciela, ale możliwości uznania tego

okresu za pracę nauczycielską określoną w art. 4 ust. 1 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy o n.ś.k., o czym decyduje właśnie rodzaj placówki oświatowej, w jakiej była wykonywana. Jak zauważył Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2012 r., II UK 126/11 (OSNP 2013 nr 1 - 2, poz. 15), dla uzyskania nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego nie wystarcza praca nauczycielska, gdyż zawężenie podmiotowe w tym zakresie dotyczy wykonywania pracy tylko w określonych jednostkach organizacyjnych (art. 2 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy). Praca nauczycielska (generalnie) nie została uznana za pracę uprawniającą do emerytury pomostowej, stąd ściśle należy również wyklądać przepisy ustawy o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych, zwłaszcza że nie są to świadczenia finansowane z ubezpieczenia społecznego, lecz z budżetu państwa. Nie trzeba też szerzej uzasadniać, że nauczycielskie świadczenia kompensacyjne nie objęły wszystkich szkół i placówek podlegających ustawie z o systemie oświaty.

Językowa wykładnia przepisów art. 4 ust. 1 w związku z art. 2 pkt 1 ustawy o n.ś.k. prowadzi do jednoznacznych wyników.

W doktrynie zauważa się, że prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego nie jest tożsame z prawem do emerytury, które wymaga odejścia z rynku pracy, podczas gdy nauczycielskie świadczenie kompensacyjne rekompensuje konieczność wcześniejszego odejścia z zawodu ze względu na szczególne warunki pracy (por. I. Jędrasik-Jankowska, K. Jankowska, Prawo do emerytury. Komentarz do ustaw z orzecznictwem, Warszawa 2011, s. 457). Także w judykaturze podkreśla się, iż celem ustawy o n.ś.k. nie jest kontynuacja zasad przechodzenia nauczycieli na emeryturę, obowiązujących do końca 2009 r., gdyż nauczyciele generalnie nie uzyskali prawa do emerytury pomostowej. Zgodnie z uzasadnieniem projektu ustawy o n.ś.k., jej celem było wprowadzenie przejściowego rozwiązania adresowanego do nauczycieli z długim stażem pracy, będącego alternatywą dla emerytur pomostowych, które przysługują nauczycielom w ograniczonym zakresie. Celem wprowadzenia tego świadczenia, podobnie jak wprowadzenia emerytur pomostowych, było złagodzenie utraty możliwości przechodzenia na emeryturę przed osiągnięciem podstawowego wieku emerytalnego przez pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Nauczycielskie świadczenia kompensacyjne są

świadczeniami pieniężnymi o charakterze okresowym i przysługują nauczycielom, którzy po osiągnięciu wymaganego okresu zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych oświaty rozwiązali stosunek pracy przed osiągnięciem wieku emerytalnego. Świadczenia te mają autonomiczny charakter. Ustawodawca od początku zdecydował bowiem o ich stopniowym wygaszaniu i finansowaniu bezpośrednio z budżetu państwa, a nie z wyodrębnionego funduszu, co może wskazywać, że nie są to już świadczenia o charakterze ubezpieczeniowym. Taki pogląd został wyrażony również w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 czerwca 2013 r., SK 49/12 (OTK – A 2013 nr 5, poz. 56).

Powyższe argumenty przemawiają za koniecznością dokonywania samodzielnej oceny prawa do świadczenia kompensacyjnego nauczycieli, bez szerszego odwoływania się do wcześniej wypracowanych stanowisk dotyczących nauczycielskich świadczeń emerytalnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 lutego 2012 r., II UK 126/11, OSNP 2013 nr 1-2, poz. 15 i z dnia 10 kwietnia 2013 r., II UK 205/12, LEX nr 1314420).

Przesłanki nabycia prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego nie są zresztą tożsame z kryteriami nabycia prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach z przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ani do emerytury z art. 88 Karty Nauczyciela, ani do emerytury pomostowej. Z jednej bowiem strony, wynikające z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o n.ś.k. kryterium stażowe (tj. ogólny 30-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz 20-letni okres pracy nauczycielskiej zdefiniowanej w art. 2 pkt 1 ustawy) określone zostało w sposób zbliżony do przyjętego w art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela i jest bardziej rygorystyczne od kryterium stażowego uprawniającego do emerytury z art. 32, art. 46 w związku z art. 32 oraz art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jak również do emerytury pomostowej (art. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz 4 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych). Z drugiej jednak strony, pozostałe przesłanki nabycia prawa do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego ukształtowane zostały w sposób odmienny od układu warunkującego prawo do emerytury nauczycielskiej z art. 88 Karty Nauczyciela. Przede wszystkim - w odróżnieniu do emerytury z art. 88 Karty Nauczyciela - świadczenie to przysługuje (podobnie jak emerytura z tytułu pracy w szczególnych

warunkach z przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz emerytura pomostowa) w razie osiągnięcia przez nauczyciela stosownego wieku. Odmienne niż w przypadku wszystkich wcześniejszych emerytur oraz emerytury pomostowej unormowano warunek pozostawania nauczyciela w stosunku zatrudnienia. O ile bowiem dla nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach z art. 32 oraz art. 46 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie wymaga się od nauczyciela rozwiązania stosunku pracy, o tyle warunek taki został postawiony w przypadku emerytur z art. 184 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, emerytur nauczycielskich z art. 88 Karty Nauczyciela i emerytur pomostowych. Regulacja art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy o n.ś.k., ustanawiająca obowiązek rozwiązania przez nauczyciela stosunku pracy, jawi się w tym zakresie jako bardziej rygorystyczna od wynikającej z art. 184 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS czy z art. 4 pkt 7 ustawy o emeryturach pomostowych (uprawniających do wspomnianych emerytur pracownika, z którym nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy, a zatem bez względu na tryb i stronę inicjującą owo rozwiązanie) i zarazem jako bardziej liberalna od zawartej w art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela, wymagającej rozwiązania stosunku pracy na wniosek nauczyciela.

Zdaniem Sądu Najwyższego w obecnym składzie, nawet pobieżna lektura pisemnych motywów zaskarżonego wyroku wyraźnie wskazuje, że Sąd drugiej instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na analogicznej wykładni powołanych wyżej przepisów.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy uznał, iż skarżący nie wykazał potrzeby rozpoznania jego skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie oraz art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.